

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៥៩៩/០២

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ
 រាជហរិវង្ស ឧត្តតោសុជាត វិសុទ្ធិពោធិ៍ អគ្គមហាបុរសរតន៍
 និករោត្តម ធម្មិកមហារាជាធិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ
 ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ១៩៩៣
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣៩៩/០១ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៩៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើជាផ្លូវការនូវច្បាប់ធម្មនុញ្ញ ស្តីពីវិសោធន៍កម្ម មាត្រា ១១ ១២ ១៣ ១៤ ២២ ២៤ ២៦ ២៨ ៣០ ៣៤ ៥១ ៩០ ៩១ ៩៣ និងមាត្រាទាំងឡាយ នៃជំពូកទី៨ ដល់ជំពូកទី១៤ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១៩៨/៦៩ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៨ ស្តីពីការចាត់តាំងនាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១៩៨/៧២ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃករណីរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១០ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំអំពីសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងអំពីទេសរដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការ រវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសហគមន៍អឺរ៉ុប ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៩ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី២ នីតិកាលទី២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ច្បាប់

ស្តីពី

ការអនុម័តយល់ព្រម

លើកិច្ចព្រមព្រៀង សហប្រតិបត្តិការ

រវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និងសហគមន៍អឺរ៉ុប

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការ រវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសហគមន៍អឺរ៉ុប ដែលធ្វើនៅទីក្រុង លុចសែមបួរ ថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៧ ហើយដែលមាន អត្ថបទទាំងស្រុង ភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង នេះ ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះត្រូវបានប្រកាសទុកជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៩

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

ពាយគរជ័យត្រី

ហត្ថលេខា

ហ៊ុន សែន

ព្រះហស្តលេខា

នរោត្តម សីហនុ

បានជំរាបជូន សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

ហត្ថលេខា

ហោ ណាំហុន

លេខ : ១០៧ ច.ល

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៩

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

កិច្ចព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការ

រវាង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសហគមន៍អឺរ៉ុប

**កិច្ចព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការ
រវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសហគមន៍អឺរ៉ុប**

- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គឺជាភាគីម្ខាង
 - ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អឺរ៉ុប គឺជាភាគីម្ខាងទៀត
- ពីពេលនេះតទៅ ត្រូវបានកំណត់រួមគ្នាថា " ភាគី "

ដោយពិនិត្យឃើញយ៉ាងពេញចិត្ត នូវកំណើននៃការផ្លាស់ប្តូរសេដ្ឋកិច្ច និងការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ
រវាង : ម្ខាងគឺសហគមន៍អឺរ៉ុប ដែល ពីនេះតទៅ ត្រូវបានកំណត់ថា " សហគមន៍ " និងម្ខាងទៀត គឺ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលត្រូវបានកំណត់ថា " កម្ពុជា "

ដោយទទួលស្គាល់ទំនាក់ទំនង និងចំណងមិត្តភាពនិងសហប្រតិបត្តិការល្អប្រសើរ រវាងសហគមន៍និង កម្ពុជា

ដោយអះអាងសារជាថ្មី អំពីសារៈសំខាន់នៃការពង្រឹងកិច្ចទំនាក់ទំនងរវាងសហគមន៍ និងកម្ពុជា

ដោយទទួលស្គាល់នូវសារៈសំខាន់ ដែលភាគីទាំងពីរបានផ្ដោតទៅលើគោលការណ៍ទាំងឡាយនៃធម្មនុញ្ញ
សហប្រជាជាតិ សេចក្តីប្រកាសសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស សេចក្តីប្រកាសនៅទីក្រុងវីយែន និងកម្មវិធី
សកម្មភាពរបស់សន្និសិទ្ធិពិភពលោក ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សឆ្នាំ ១៩៤៨ សេចក្តីប្រកាសនៅទីក្រុងកូប៉េនហាហ្គ
ស្តីអំពីវឌ្ឍនភាពនិងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ព្រមទាំងកម្មវិធី សកម្មភាព ហើយនិងសេចក្តីប្រកាស នៅទីក្រុងប៉េកាំង
ឆ្នាំ ១៩៩៥ ព្រមទាំងកម្មវិធីសកម្មភាពរបស់សន្និសិទ្ធិពិភពលោកលើក ទី ៤ ស្តីពីស្ត្រី

ដោយអះអាងសារជាថ្មីនូវឆន្ទៈរួមនៃការពង្រឹងនិងពង្រីកទំនាក់ទំនងរវាងភាគីទាំងពីរ នៅក្នុងវិស័យនានា
ដែលមានផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក ដោយឈរលើមូលដ្ឋានស្មើភាព ភាពគ្មានការរើសអើង និងមានអត្ថ
ប្រយោជន៍ទាំងសងខាងនិងទៅវិញទៅមក

ដោយទទួលស្គាល់នូវបំណងប្រាថ្នារបស់ភាគី ក្នុងការបង្កើតលក្ខខណ្ឌអនុគ្រោះនានាសំរាប់អភិវឌ្ឍន៍ពាណិជ្ជកម្ម
និងវិនិយោគរវាងសហគមន៍និងកម្ពុជា ព្រមទាំងភាពចាំបាច់ដែលភាគីត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់គោលការណ៍
ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ដើម្បីពង្រីកសេរីភាវូបនីយកម្មពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងលក្ខខណ្ឌស្មើភាព តំលាភាព និងគ្មាន
ការរើសអើង

ដោយទទួលស្គាល់ភាពចាំបាច់ក្នុងការគាំទ្រដំណើរការកែទម្រង់សេដ្ឋកិច្ចនាបច្ចុប្បន្ន ក្នុងអន្តរកាលឆ្ពោះទៅ
សេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ និងដោយទទួលស្គាល់សារៈសំខាន់នៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ដែលត្រូវដំណើរការស្របនឹងកិច្ច
អភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងការយកចិត្តទុកដាក់រួបរួមគ្នានៅលើសិទ្ធិនានាផ្នែកសង្គម

ដោយពិនិត្យឃើញភាពចាំបាច់ក្នុងការគាំទ្រកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការបង្កើនជីវភាព
រស់នៅរបស់ស្រទាប់ប្រជាជនក្រីក្រ ហើយនិងប្រជាពលរដ្ឋដែលបានបង់ប្រៀប ដោយយកចិត្តទុកដាក់ពិសេស
ដល់លក្ខខណ្ឌរបស់ស្ត្រី

ដោយពិនិត្យឃើញសារៈសំខាន់ ដែលភាគីទាំងពីរបានយកចិត្តទុកដាក់ដល់បញ្ហាបរិស្ថាននៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់
និងការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយចីរភាពនូវធនធានធម្មជាតិ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ដល់ឆ្នើមទាត់ទងរវាង
បរិស្ថាននិងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍

បានសំរេចចុះហត្ថលេខាកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ហើយភាគីទាំងពីរបានចាត់តាំងតំណាងពេញសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន
ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

គាត ឈន់

ទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អឺរ៉ុប ៖

ហែន វ៉ាន ម៉ិអែឡេ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសនៃប្រទេសហុលឡង់ត៍
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍អឺរ៉ុប

ម៉ានុយ៉ែល ម៉ារាំង

អនុប្រធានគណៈកម្មការនៃសហគមន៍អឺរ៉ុប

ដែលបានផ្លាស់ប្តូរសិទ្ធិប្រទានពេញលេញនិងត្រឹមត្រូវរបស់ខ្លួន
ភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀងគ្នា ដូចខាងក្រោម ៖

មាត្រា ១
គោលការណ៍ទូទៅ

ការគោរពគោលការណ៍នៃសិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនិងសិទ្ធិមនុស្ស ដូចមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសសកល
ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងនយោបាយក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិរបស់សហគមន៍និងកម្ពុជា គឺជាកត្តា
សំខាន់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ២
គោលដៅ

គោលដៅចម្បងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ គឺផ្តល់ក្របខ័ណ្ឌមួយសំរាប់ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងភាគីទាំងពីរ
ក្នុងសមត្ថកិច្ចរៀងៗខ្លួន ។ គោលបំណងនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមានដូចខាងក្រោម៖

- (ក) អនុវត្តទេវវិញ្ញាបនបត្រ នូវប្រព្រឹត្តិកិច្ចនៃ " ប្រជាជាតិដែលអនុគ្រោះបំផុត " ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរទំនិញ
នៅតាមបណ្តាផ្នែកដែលបានចែងយ៉ាងជាក់លាក់ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ លើកលែងតែអត្ថប្រយោជន៍
ដែលផ្តល់ដោយភាគីណាមួយ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសហព័ន្ធនគ្នា តំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរី និង
បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយស្តីពីសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មតាមច្រកព្រំដែនជាមួយប្រទេសជិតខាង ឬកាតព្វកិច្ច
ច្បាស់លាស់ ដែលមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ស្តីពីផលិតផលជាមូលដ្ឋាន ។
- (ខ) ជំរុញនិងបង្កើនសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម និងពង្រីកយ៉ាងទៀងទាត់ នូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច
រវាងភាគីទាំងពីរ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ " សមភាពនិងមានផលប្រយោជន៍ទេវវិញ្ញាបនបត្រ " ។
- (គ) ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យនានា ដែលមានចំណងទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍
សេដ្ឋកិច្ច ហើយផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ទេវវិញ្ញាបនបត្រ ។
- (ឃ) ចូលរួមដល់កិច្ចប្រឹងប្រែងនានារបស់កម្ពុជា ក្នុងការបង្កើនគុណភាពនិងកំរិតជីវភាពរស់នៅ របស់
ស្រទាប់ប្រជាជនក្រីក្របំផុត ស្របនឹងវិធានការទាំងឡាយសំរាប់ការកសាងប្រទេសឡើងវិញ ។
- (ង) លើកទឹកចិត្តដល់ការបង្កើតលទ្ធភាពការងារទាំងនៅសហគមន៍និងនៅកម្ពុជា ព្រមទាំងផ្តល់អាទិភាព
ខ្ពស់ដល់កម្មវិធីនិងសកម្មភាពទាំងឡាយណា ដែលអាចជះឥទ្ធិពលល្អដល់ការងារនេះ ។ ភាគីទាំងពីរ

នឹងផ្លាស់ប្តូរគ្នា អំពីទស្សនៈនិងព័ត៌មានស្តីពីគំនិតផ្តួចផ្តើមរៀងៗខ្លួន បង្កើននិងពង្រីកទំនាក់ទំនង
សេដ្ឋកិច្ចទៅវិញទៅមក ព្រមទាំងបង្កើតលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយអំណោយផលដល់ការបង្កើតការងារ ។
(៥) ចាត់វិធានការចាំបាច់ដើម្បីការពារបរិស្ថាន និងគ្រប់គ្រងប្រកបដោយចីរភាព នូវធនធានធម្មជាតិ ។

មាត្រា ៣
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអភិវឌ្ឍន៍

សហគមន៍ទទួលស្គាល់ថា ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវការជំនួយសំរាប់អភិវឌ្ឍន៍ ហើយត្រៀមខ្លួនដើម្បីពង្រឹងកិច្ច
សហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីរួមចំណែករបស់ខ្លួនក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងទាំងឡាយរបស់កម្ពុជា ដើម្បីអោយប្រទេសនេះ
សំរេចបាននូវកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងការរីកចំរើនខាងផ្នែកសង្គមកិច្ចរបស់ប្រជាជន
តាមរយៈកម្មវិធី និងគំរោងការជាក់ស្តែង ស្របតាមអាទិភាពទាំងឡាយដែលបានចែងក្នុងបទបញ្ជារបស់
សហគមន៍អឺរ៉ុប លេខ ៤៤៣/៩២ របស់ក្រុមប្រឹក្សា ចុះថ្ងៃទី ២៥ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩២ ស្តីពីជំនួយហិរញ្ញវត្ថុនិង
បច្ចេកទេស និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅទ្វីបអាមេរិកឡាទីននិងអាស៊ី ។

អនុលោមតាមបទបញ្ជាដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ជំនួយនឹងត្រូវផ្តោតជាសំខាន់ នៅលើក្រុមប្រជាជនក្រីក្រ
បំផុត ។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនេះនឹងផ្តល់អាទិភាពរបស់ខ្លួននៅលើសកម្មភាព ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ
ដោយរាប់បញ្ចូលនូវរាល់សកម្មភាពសំរាប់ការបង្កើតការងារ សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍នៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន និង
ការលើកតម្កើងតួនាទីរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ លើសពីនេះ ភាគីទាំងពីរត្រូវលើកទឹកចិត្តផល
វិធានការចាំបាច់ទាំងឡាយ ដើម្បីការពារនិងប្រឆាំងនឹងជម្ងឺស៊ីដា ព្រមទាំងលើកគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងឡាយ
ដើម្បីជំរុញកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍នៅមូលដ្ឋាននិងការអប់រំអំពីជម្ងឺអេដស៍ ព្រមទាំងពង្រឹងសហគ្រាសផ្តល់សេវា
សុខាភិបាល ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងភាគីទាំងពីរ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ផងដែរ ដល់បញ្ហាគ្រឿងញៀន ជាពិសេស
ការបណ្តុះបណ្តាលនិងការអប់រំ ការថែទាំសុខភាពនិងសហហិរញ្ញវត្ថុមនុស្សញៀន នៅក្នុងសង្គមវិញ ។

ភាគីទាំងពីរទទួលស្គាល់សារៈសំខាន់នៃការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស និងការអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ព្រមទាំងការ
កែលម្អលក្ខខណ្ឌរស់នៅនិងការងារ ការអភិវឌ្ឍន៍មុខជំនាញ និងការការពារក្រុមប្រជាជនដែលទន់ខ្សោយ
បំផុត ។ ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សនិងការអភិវឌ្ឍន៍សង្គម គឺជាផ្នែកសំខាន់នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ
សេដ្ឋកិច្ចនិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសំរាប់អភិវឌ្ឍន៍ ។ ក្នុងគោលបំណងនេះ ការយកចិត្តទុកដាក់ត្រូវ

ប្រមូលផ្តុំទៅលើការបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការខាងស្ថាប័ន និងទៅលើសកម្មភាព
បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ច្បាស់លាស់ ដើម្បីបង្កើនតុលាការពលកម្មក្នុងស្រុក ។

ដោយសហគមន៍បានចូលរួមយ៉ាងច្រើនក្នុងកម្មវិធីកំចាត់មិននៅកម្ពុជា ក្នុងការប្តេជ្ញារបស់ខ្លួនទៅអនាគត
សហគមន៍នឹងបន្តការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើអាទិភាពដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា ដើម្បីធានាអោយមាន
ប្រសិទ្ធភាពនិងមានចីរភាព របស់ជំនួយ ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរបស់សហគមន៍នៅក្នុងគ្រប់វិស័យ នឹងត្រូវប្រមូលផ្តុំលើអាទិភាព ដែលបានព្រមព្រៀង
គ្នាទាំងសងខាង ដើម្បីធានាជំនួយនេះមានប្រសិទ្ធភាពនិងមានចីរភាព ។ សកម្មភាពទាំងឡាយដែល
ត្រូវប្រកាន់យក ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសំរាប់អភិវឌ្ឍនេះ ត្រូវសមស្របទៅនឹងក្របខ័ណ្ឌ
យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍នៃស្ថាប័នប្រឹក្សាភិបាល ។

មាត្រា ៤ **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម**

១. ភាគីទាំងពីរបានបញ្ជាក់ពីការប្តេជ្ញារបស់ខ្លួន ដូចខាងក្រោម៖
 - (ក) ចាត់វិធានការសមស្របទាំងឡាយ ដើម្បីបង្កើតលក្ខខ័ណ្ឌអំណោយផលដល់ការបង្កើនសកម្មភាព
ពាណិជ្ជកម្មរបស់ភាគីទាំងសងខាង ។
 - (ខ) កែលម្អអោយបានជាអតិបរមា នូវរចនាសម្ព័ន្ធនៃការផ្លាស់ប្តូរពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងទិសដៅបង្កើន
សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម អោយបានច្រើនប្រភេទ ។
 - (គ) ចាត់វិធានការសំដៅលុបបំបាត់ឧបសគ្គក្នុងពាណិជ្ជកម្ម និងចាត់វិធានការផ្សេងៗទៀត ដើម្បីពង្រីក
តំណភាព ជាពិសេស តាមរយៈការដកចេញរាំងមិនមែនពន្ធដារ នៅពេលដ៏សមគួរ អនុលោមតាម
កិច្ចការដែលបានប្រព្រឹត្តទៅរបស់ស្ថាប័នអន្តរជាតិដទៃទៀត ដោយការពារអោយបានត្រឹមត្រូវ
នូវបណ្តាទិច្ចន័យផ្ទាល់ខ្លួន ។
២. ក្នុងទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម ភាគីទាំងពីរត្រូវយល់ព្រមផ្តល់អោយគ្នាទៅវិញទៅមក នូវប្រព្រឹត្តិកិច្ចនៃ
ប្រជាជាតិអនុគ្រោះបំផុតខាងពាណិជ្ជកម្មនិរន្តរ៍ ក្នុងបណ្តាផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធនឹងឱ្យសារខាងក្រោម៖
 - (ក) ពន្ធកម្ម និងពន្ធគ្រប់ប្រភេទរួមទាំងនីតិវិធីនៃការប្រមូលពន្ធ ។

- (ខ) បទបញ្ជា ទំរង់ការនិងបែបបទ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការជំរះបញ្ជីពន្ធដារ ទំនិញឆ្លងពាត់ ការស្តុក ទំនិញក្នុងឃ្លាំង និងការផ្ទេរទំនិញពីនាវាមួយទៅនាវាមួយ ។
- (គ) ពន្ធដារនិងពន្ធផ្សេងៗក្នុងស្រុក ដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលលើការនាំចូល ឬនាំចេញ ។
- (ឃ) ទំរង់ការរដ្ឋបាលក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូល ឬនាំចេញ ។

៣. ក្នុងក្របខណ្ឌនៃសហគមន៍រៀងៗខ្លួន ភាគីទាំងពីរត្រូវ៖

- (ក) ក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូនតាមសមុទ្រ ត្រូវស្រាវជ្រាវមធ្យោបាយនានា ដើម្បីបង្កើតកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ សំរាប់បង្កើនទំនាក់ទំនងទីផ្សារ លើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យពាណិជ្ជកម្មនិងគ្មានការរើសអើង ដោយផ្អែកលើ ការងារដែលបានប្រព្រឹត្តទៅដោយអង្គការអន្តរជាតិដទៃទៀត ។
- (ខ) លើកទឹកចិត្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងផ្នែកពន្ធដារ រវាងអាជ្ញាធរនៃភាគីទាំងពីរ ពិសេស ក្នុងវិស័យ បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ការធ្វើអោយសាមញ្ញនិងអោយចុះសំរុងក្នុងនីតិវិធីពន្ធដារ និងជំនួយរដ្ឋបាល ប្រឆាំងនឹងការកេងបន្លំពន្ធដារ ។
- (គ) ផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានស្តីពីវិវាដ្ឋាន ដែលអាចផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក ពិសេស ក្នុងវិស័យ ទេសចរណ៍ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្នែកស្ថិតិ ។

៤. កថាខ័ណ្ឌទី ២ និងទី ៣ ត្រង់ចំណុច (ក) មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះករណីដូចខាងក្រោមឡើយ៖

- (ក) អត្ថប្រយោជន៍ដែលបានផ្តល់ដោយភាគីចុះកិច្ចសន្យាណាមួយ ដល់ប្រទេសដែលជាសមាជិកសហព័ន្ធពន្ធដារ ឬ តំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរី ។
- (ខ) អត្ថប្រយោជន៍ដែលផ្តល់ដោយភាគីណាមួយ ដល់ប្រទេសជិតខាង ក្នុងគោលដៅស្វែងរកសកម្មភាព ពាណិជ្ជកម្មតាមព្រំដែន ។
- (គ) វិធានការនានាដែលភាគីម្ខាងប្រកាន់យក ដើម្បីបំពេញកាតព្វកិច្ចនានា ក្នុងក្របខ័ណ្ឌកិច្ចព្រមព្រៀង អន្តរជាតិស្តីពីទំនិញមូលដ្ឋាន ។

៥. ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវកែលម្អក្នុងខ័ណ្ឌសំរាប់ការពារនិងអនុវត្តអោយមានប្រសិទ្ធភាព នូវកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ដោយអនុលោមតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិខ្ពស់បំផុត ។ ក្នុងន័យនេះ ប្រទេសកម្ពុជានឹងត្រូវចូលជាភាគីហេតុលេខីនៃសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ឧស្សាហកម្ម និង ពាណិជ្ជកម្ម ។ ជំនួយបច្ចេកទេសនិងផ្តល់មកប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីមានលទ្ធភាពបំពេញកាតព្វកិច្ច ដូចបានពោលខាងលើ ។

៦. ក្នុងក្របខ័ណ្ឌសមត្ថកិច្ច ច្បាប់និងបទបញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន ភាគីទាំងពីរឯកភាពថា ត្រូវពិគ្រោះយោបល់គ្នាទៅវិញទៅមក នូវរាល់បញ្ហាជ្រាលជ្រៅទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៥ **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងផ្នែកបរិស្ថាន**

ភាគីទាំងពីរទទួលស្គាល់ថាការកែលម្អការការពារបរិស្ថាន ត្រូវផ្អែកលើច្បាប់បរិស្ថានដ៏ត្រឹមត្រូវមួយ និងការអនុវត្តច្បាប់នេះអោយមានប្រសិទ្ធិភាព ព្រមទាំងបញ្ចូលការងារនេះ ទៅក្នុងគោលនយោបាយផ្សេងៗទៀត ។

គោលបំណងសំខាន់បំផុតនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងផ្នែកបរិស្ថាន គឺការបង្កើនលទ្ធភាពដើម្បីសំរេចនូវការរីកចំរើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាពនិងការអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ដោយផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ទៅលើកិច្ចការពារបរិស្ថានធម្មជាតិ ដែលរួមមានដូចតទៅ ÷

- (ក) ការរៀបចំគោលនយោបាយការពារបរិស្ថានមានប្រសិទ្ធិភាព ដែលចែងអំពីវិធានការផ្នែកច្បាប់ និងធនធានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីអនុវត្តវិធានការទាំងនេះ ។ ការអនុវត្តត្រឹមត្រូវនូវវិធានការទាំងឡាយនេះ មានសារៈប្រយោជន៍ចាំបាច់ ដើម្បីលុបបំបាត់សកម្មភាពកាប់ឈើខុសច្បាប់ ។ ផ្នែកនេះរួមមានការបណ្តុះបណ្តាល ការពង្រឹងសមត្ថភាព និងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាស្រមៃស្របខាងផ្នែកបរិស្ថាន ។
- (ខ) កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រភពថាមពលដែលគ្មានជាតិពុល ប្រកបដោយចីរភាព ព្រមទាំងការស្វែងរកដំណោះស្រាយនានាស្តីពីបញ្ហាជាតិពុលក្នុងតំបន់ទីក្រុង និងតំបន់ឧស្សាហកម្ម ។
- (គ) បោះបង់នូវសកម្មភាពណាដែលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន (ជាពិសេស ចំពោះតំបន់ដែលអេកូស៊ីសតែម្ខាងប៉ះទង្គិច) ព្រមទាំងអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ ដោយធានាថាចំណូលប្រកបដោយចីរភាព ។
- (ឃ) ការសិក្សាវាយតម្លៃស្តីពីផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន គឺជាផ្នែកសំខាន់មួយនៃរាល់គម្រោងការស្តារ និងអភិវឌ្ឍន៍ នៅក្នុងក្របវិស័យ គិតចាប់ពីដំណាក់កាលរៀបចំ រហូតដល់ការអនុវត្តន៍ ។
- (ង) កិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ដើម្បីសំរេចទិសដៅនៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីបរិស្ថាន ដែលភាគីទាំងពីរជាសមាជិក ។
- (ច) ការយកចិត្តទុកដាក់ពិសេស និងគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងឡាយ សំរាប់ការពារព្រៃឈើដែលមានស្រាប់និងអភិវឌ្ឍប្រភពធនធានព្រៃឈើថ្មីប្រកបដោយចីរភាព ។

មាត្រា ៦
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសមត្ថកិច្ចរៀងៗខ្លួន និងកំរិតខាងមធ្យោបាយហិរញ្ញវត្ថុដែលមាន ភាគីទាំងពីរបានប្តេជ្ញាថា ត្រូវជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍អោយគ្នាទៅវិញទៅមក ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនេះនឹងត្រូវកំរងទិសទៅលើ ៖

- (ក) កែលំអបរិស្ថានសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការទទួលបាន ចំណេះដឹង ចំណេះធ្វើ និងបច្ចេកវិជ្ជាពិសោធន៍
- (ខ) សំរួលទំនាក់ទំនងរវាងការសេដ្ឋកិច្ចទាំងឡាយ និងចាត់វិធានការដទៃទៀតសំរាប់ជំរុញការផ្លាស់ប្តូរ ពាណិជ្ជកម្ម
- (គ) អនុលោមតាមច្បាប់ បទបញ្ជា និងគោលនយោបាយនានា ភាគីទាំងពីរត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់កម្មវិធី វិនិយោគរបស់ផ្នែកសាធារណៈនិងឯកជន ដើម្បីពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច រួមទាំងកិច្ច សហប្រតិបត្តិការរវាងសហគ្រាស ការផ្ទេរបច្ចេកវិជ្ជា និងអាជ្ញាប័ណ្ណ ព្រមទាំងការបើកការបន្ត ។
- (ឃ) សំរួលការផ្លាស់ប្តូរពិតមាននិងគំនិតផ្តួចផ្តើមនានា ជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការស្តីពីគោលនយោបាយ ចំពោះសហគ្រាស ពិសេសកែលំអបរិស្ថានពាណិជ្ជកម្មនិងជំរុញទំនាក់ទំនងអោយកាន់តែជិតស្និទ្ធ ។
- (ង) ពង្រឹងការយល់គ្នាទៅវិញទៅមក លើបរិស្ថានសេដ្ឋកិច្ចរៀងៗខ្លួននៃភាគីទាំងពីរ ដើម្បីធានាកិច្ច សហប្រតិបត្តិការមានប្រសិទ្ធិភាព ។

នៅក្នុងវិស័យទាំងនេះ ទិសដៅសំខាន់ៗគឺ ៖

- ជួយឧបត្ថម្ភដល់ប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងកែប្រែរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួន ដោយ បង្កើតលក្ខខ័ណ្ឌទាំងឡាយសំរាប់បរិស្ថានសេដ្ឋកិច្ច និងបរិយាកាសអំណោយផលដល់សកម្មភាព ពាណិជ្ជកម្ម ។
- ជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងបណ្តាផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ពិសេសរវាងផ្នែកឯកជនរបស់ភាគីទាំងពីរ ។
- ក្នុងក្របខ័ណ្ឌសមត្ថកិច្ចរៀងៗខ្លួន និងអនុលោមតាមច្បាប់ បទបញ្ញត្តិនិងគោលនយោបាយ ភាគី ទាំងពីរត្រូវរៀបចំបរិស្ថានអនុគ្រោះដល់សកម្មភាពវិនិយោគឯកជន តាមរយៈការកែលំអលក្ខខ័ណ្ឌ សំរាប់ការផ្ទេរដើមទុន និងនៅពេលសមស្រប ចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការជំរុញនិង ការពារវិនិយោគរវាងរដ្ឋសមាជិកនៃសហគមន៍និងប្រទេសកម្ពុជា ។

ក្នុងផលប្រយោជន៍ទាំងសងខាង ភាគីទាំងពីរត្រូវកំណត់រួមគ្នា នូវវិស័យនិងអាទិភាព ព្រមទាំងសកម្មភាព ទាំងឡាយនៃកម្មវិធីសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច ។

មាត្រា ៨

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យកសិកម្ម

ក្នុងស្មារតីនៃការយោគយល់ព្រមទៅវិញទៅមក ភាគីទាំងពីរយល់ព្រមសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យកសិកម្ម ព្រមទាំង យកចិត្តទុកដាក់ដល់ ៖

- (ក) លទ្ធភាពសំរាប់ពង្រីកវិស័យពាណិជ្ជកម្មលើផលិតផលកសិកម្ម ។
- (ខ) វិធានការនានាក្នុងផ្នែកសុខភាព ភូតតាមអនាម័យនិងបរិស្ថានវិជ្ជា ព្រមទាំងលទ្ធផល ហើយនឹង ការផ្តល់ជំនួយសំរាប់ចៀសវាងឧបសគ្គ ក្នុងពាណិជ្ជកម្ម ដោយផ្អែកតាមច្បាប់របស់ភាគីទាំងពីរ ។
- (គ) លទ្ធភាពជួយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួនសំរាប់បង្កើនប្រភេទកសិផលនាំចេញ។

មាត្រា ៨

ទំនាក់ទំនង

ភាគីទាំងពីរទទួលស្គាល់នូវសារៈសំខាន់នៃវិស័យថាមពលសំរាប់អភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម ព្រមទាំងរៀបចំ ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ តាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីគោលនយោបាយសំរាប់វិស័យថាមពល ។ កិច្ច ពិភាក្សានេះត្រូវផ្អែកលើទិសដៅចម្បងនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រភពថាមពលប្រកបដោយចីរភាពនៅប្រទេសកម្ពុជា ។

មាត្រា ៩

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការផលិត

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងភាគីទាំងពីរអាចពង្រីកលើសកម្មភាពដទៃទៀត ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀង សហប្រតិបត្តិការឬសមាហរណកម្មដែលបានចុះជាមួយប្រទេសដទៃ។ ទៀតក្នុងតំបន់ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែល សកម្មភាពទាំងនោះមានលក្ខណៈស្របទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងភាគី ទាំងពីរ ។

ដោយមិនបោះបង់ចោលនូវផ្នែកណាមួយ សកម្មភាពទាំងនោះត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់ពិសេស ៖

- (ក) ជំនួយបច្ចេកទេសបរទេស (សេវារបស់អ្នកឯកទេស កម្មសិក្សារបស់បុគ្គលិកបច្ចេកទេសក្នុងទិដ្ឋភាពខ្លះនៃ ការធ្វើសមាហរណកម្ម) ។
- (ខ) ការពង្រីកពាណិជ្ជកម្មរវាងតំបន់ ។
- (គ) ការគាំទ្រដល់ស្ថាប័នក្នុងតំបន់ ព្រមទាំងគំរោងការនិងគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងឡាយក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់អង្គការនានាក្នុងតំបន់ ។
- (ឃ) ការសិក្សាអំពីទំនាក់ទំនង ការដឹកជញ្ជូននិងគមនាគមន៍នៅក្នុងតំបន់ ។

មាត្រា ១០

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់រវាងរដ្ឋសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា

ផ្នែកតាមគោលនយោបាយរបស់ភាគីនិមួយៗ និងផលប្រយោជន៍ទេវីព្យាទៅមក និងក្នុងក្របខ័ណ្ឌសមត្ថកិច្ចរៀងៗខ្លួន ភាគីទាំងពីរអាចជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនេះនឹងផ្តោតទៅលើ៖

- ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាននិងបទពិសោធន៍នៅក្នុងក្រុងតំបន់ (អឺរ៉ុប/អាស៊ីភាគអាគ្នេយ៍) ពិសេស នៅក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយនិងកម្មវិធីនានា ។
- ការជំរុញទំនាក់ទំនងចិរភាពរវាងអ្នកវិទ្យាសាស្ត្ររបស់ភាគីទាំងពីរ ។
- ការពង្រីកសកម្មភាព ដើម្បីជំរុញការរកឃើញថ្មីនៅក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម និងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនេះអាចផ្តោតទៅលើ ៖

- ការស្រាវជ្រាវរួមគ្នាគំរោងការក្នុងតំបន់ (អឺរ៉ុប/អាស៊ីភាគអាគ្នេយ៍) នៅក្នុងវិស័យដែលមានផលប្រយោជន៍រួមគ្នា ដោយមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីផ្នែកសហគ្រាស ។
- ការផ្លាស់ប្តូរអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ ដើម្បីជំរុញការរៀបចំគំរោងស្រាវជ្រាវនិងការបណ្តុះបណ្តាលកម្លាំង ។
- ការចាត់តាំងប្រជុំខាងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាននិងទំនាក់ទំនង ព្រមទាំងពិធីការងារដែលត្រូវស្រាវជ្រាវរួមគ្នា ។
- ការផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផល និងការបង្កើនទំនាក់ទំនងរវាងផ្នែកសាធារណៈនិងផ្នែកឯកជន ។
- ការវាយតម្លៃលើសកម្មភាពទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធ ។

ត្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវនិងឧស្សាហកម្មរបស់ភាគីទាំងពីរនឹងចូលរួមក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនេះ តាមវិធីសមស្រប ។

មាត្រា ១១

នយោបាយវិស័យការងារក្រៅប្រទេស និងការងារប្រាក់

យោងតាមសមត្ថកិច្ចរៀងៗខ្លួន និងច្បាប់ជាធរមាន ព្រមទាំងការយកចិត្តទុកដាក់ដល់កិច្ចការដែលបានអនុវត្តដោយអង្គការអន្តរជាតិនានា ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីប្រឆាំងទប់ទល់នឹងការបំភ្លៃផលិតផលក្រឡឹងល្បឿន ព្រមទាំងប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាព ដើម្បីប្រឆាំងនឹងការលាងប្រាក់ ។

ភាគីទាំងពីរនឹងប្រកាន់យកវិធានការពិសេស ដើម្បីប្រឆាំងនឹងការដាំដំណាំ ការផលិតនិងធ្វើអាជីវកម្មខុសច្បាប់ នូវអាភៀន និងគ្រឿងញៀន ព្រមទាំងវិធានការការពារនិងកាត់បន្ថយការញៀនជាតិពុល ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងផ្នែកនេះ រួមមាន ៖

- វិធានការសំរាប់ជំរុញកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច តាមរូបភាពផ្សេងៗ ។
- ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានសំខាន់ៗ ដោយរក្សាការសំងាត់នូវទិន្នន័យផ្ទាល់ខ្លួន ។

មាត្រា ១២

ចំណីជីវជាតិការងារសង្គមប្រជាជន

ភាគីទាំងពីរទទួលស្គាល់ថា ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តរបស់ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាការរាំងស្ទះយ៉ាងខ្លាំងសំរាប់ការវិនិយោគឯកជន និងការអភិវឌ្ឍន៍ជាទូទៅ ។ ក្នុងន័យនេះ ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពគ្នាក្នុងការអនុវត្តន៍តាមវិធីជាក់លាក់សំរាប់ស្ដារនិងអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ នៅប្រទេសកម្ពុជា ពិសេស ក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ១៣

ចំណីជីវជាតិការងារកសិកម្ម និងចម្បង

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌសមត្ថកិច្ចរៀងៗខ្លួន ព្រមទាំងស្របតាមគោលនយោបាយនិងផលប្រយោជន៍ទេវាទិញទៅមក ភាគីទាំងពីរនឹងសហប្រតិបត្តិការគ្នានៅលើវិស័យកសិកម្ម កសិកម្មនិង វប្បធម៌ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹង

ពិគ្គាទេវវិញទៅមក និងដើម្បីពង្រឹងទំនាក់ទំនងរវាងភាគីទាំងពីរ ។ យោងតាមសារៈសំខាន់នៃអវិយ្យាប័យ ខ្មែរសម័យដើមនិងក្រោយដែលខាងអវិយ្យាប័យ ការឧបត្ថម្ភគាំទ្រនឹងអាចផ្តល់ក្នុងវិស័យដូចខាងក្រោមនេះ ដើម្បីជំរុញលើកទឹកចិត្តនិងតម្លៃថ្មីៗ ៖

- (ក) ការសិក្សាត្រៀមរៀបចំនិងការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស សំរាប់ថែរក្សាបេតិកភ័ណ្ឌវប្បធម៌ ពិសេស ក្នុងគោលដៅបំប៉នអោយវិស័យទេសចរណ៍ ។
- (ខ) កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅលើប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មាន និងឯកសារសមោធានសោតទស្សន៍ ។
- (គ) រៀបចំការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាននានាដើម្បីជំរុញការយល់ដឹងអំពីវប្បធម៌ ។

ភាគីទាំងពីរទទួលស្គាល់សារៈសំខាន់នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យទេសចរណ៍នាពេលអនាគត ព័ត៌មានសង្គម និង ពហុសោតទស្សន៍ ។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនេះអាចរួមមានការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានស្តីពីគោលនយោបាយ បទបញ្ញត្តិ របស់ភាគីនីមួយៗក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ធនធានអន្តរជាតិ ដោយរាប់បញ្ចូលការបង្កើតប្រព័ន្ធផ្លាស់ប្តូរ សំរាប់បណ្តាញសេវា ព័ត៌មានសង្គម បច្ចេកវិទ្យាពហុសោតទស្សន៍សំរាប់ទេសចរណ៍ បណ្តាញនិងប្រតិបត្តិការ ទេសចរណ៍ (ឧទាហរណ៍ ការដឹកជញ្ជូន សុខាភិបាល អប់រំ និង បរិយាសន៍) ។

មាត្រា ១៤
ទិដ្ឋភាពផ្នែកអនាគត

- ១. ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពបង្កើតគណៈកម្មការចម្រុះ ដែលមានភារៈកិច្ចដូចខាងក្រោម៖
 - (ក) ធានាកិច្ចដំណើរការ និងការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងនេះអោយបានត្រឹមត្រូវ និងការពិភាក្សារវាងភាគី ទាំងពីរ ។
 - (ខ) រៀបចំអនុស្សៈ ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តន៍ទិសដៅនានានៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
 - (គ) កំណត់អាទិភាពក្នុងបណ្តាញកម្មភាពដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីសំរេចទិសដៅនៃកិច្ចព្រមព្រៀង ។
- ២. គណៈកម្មការចម្រុះនេះត្រូវមានតំណាងដែលជាបន្តិចន័យសំរាប់ភាគីទាំងពីរទទួលរួប ។ គណៈកម្មការ ចម្រុះត្រូវជួបប្រជុំសាមញ្ញជាទៀងទាត់ ដោយផ្ទាល់ទឹកដីនៃគ្នា រវាងរាជធានីភ្នំពេញនិងទីក្រុង ប្រុសសែល តាមកាលបរិច្ឆេទដែលព្រមព្រៀងគ្នាទាំងសងខាង ។ តាមការព្រមព្រៀងគ្នា ភាគី ទាំងពីរអាចកោះប្រជុំវិសាមញ្ញបាន ។

៣. គណៈកម្មការចម្រុះអាចចាត់តាំងក្រុមការងារតាមផ្នែកឯកទេសនីមួយៗ ដើម្បីអនុវត្តភារកិច្ច និងដើម្បីសម្របសម្រួលការរៀបចំនិងការអនុវត្តន៍កម្មវិធីនិងតំរោងការ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
៤. របៀបវារៈនៃអង្គប្រជុំរបស់គណៈកម្មការចម្រុះ ត្រូវកំណត់ដោយការព្រមព្រៀងរវាងភាគីទាំងពីរ ។
៥. ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពគ្នាថា គណៈកម្មការចម្រុះត្រូវធានាការអនុវត្តន៍អោយបានល្អ នូវកិច្ចព្រមព្រៀងតាមផ្នែកនិងវិស័យដែលបានឯកភាពគ្នា ឬដែលនឹងអាចសម្រេចបានសហគមន៍និងកម្ពុជា ។
៦. រចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងនិងបទបញ្ជារសំរាប់ដំណើរការរបស់គណៈកម្មការចម្រុះ នឹងត្រូវកំណត់ដោយការព្រមព្រៀងរវាងភាគីទាំងពីរ ។

មាត្រា ១៥
ការវិនិច្ឆ័យនានា

១. ក្នុងក្របខ័ណ្ឌសមត្ថកិច្ចរៀងៗខ្លួននិងតាមការព្រមព្រៀងគ្នា ភាគីទាំងពីរអាចពង្រីកវិសាលភាពកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដើម្បីបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងអាចបំពេញបន្ថែមលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងតាមផ្នែកឬតាមសកម្មភាពជាក់លាក់មួយ ។
២. ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ភាគីនីមួយៗអាចលើកសំណូមពរ ដើម្បីពង្រីកវិសាលភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ដែលទទួលបានក្នុងពេលអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀង នេះ ។

មាត្រា ១៦
កិច្ចព្រមព្រៀងស្របទៅនឹង

ដោយគ្មានប៉ះពាល់ដល់ប្រការទាំងឡាយនៃសន្ធិសញ្ញាស្តីពីការបង្កើតសហគមន៍អឺរ៉ុប កិច្ចព្រមព្រៀងនេះឬសកម្មភាពណាមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មិនអាចជះឥទ្ធិពលដល់សិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋជាសមាជិកនៃសហគមន៍អឺរ៉ុប ក្នុងក្របខ័ណ្ឌសកម្មភាពកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចទ្វេភាគី ឬក្នុងការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចថ្មី ជាមួយប្រទេសកម្ពុជាក៏ឡើយ ។

មាត្រា ១៨
ការផ្តល់ភាពទាបក្រប

ដើម្បីសំរួលដល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អាជ្ញាធរនៃប្រទេសកម្ពុជានឹងផ្តល់
ការធានាព្រមទាំងការសំរួលចំបាច់ សំរាប់កិច្ចដំណើរការរបស់មន្ត្រីនិងអ្នកឯកទេសរបស់សហគមន៍ ។
បែបបទលំអិតនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងត្រូវកំណត់ដោយឡែក តាមរយៈការផ្លាស់ប្តូរលិខិតគ្នា ។

មាត្រា ១៩
ការអនុវត្តចំណុច ៤

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវអនុវត្តឡើង នៅលើដែនដីដែលសន្និសីទព្រឹទ្ធសភាគមន៍អឺរ៉ុបត្រូវអនុវត្ត និងក្នុង
បណ្តាញខ័ណ្ឌដែលបានចែងនៅក្នុងសន្និសីទព្រឹទ្ធសភាគមន៍អឺរ៉ុប ហើយម្ខាងទៀត នៅលើដែនដីនៃប្រទេសកម្ពុជា ។

មាត្រា ២០
ការទទួលខុសត្រូវកិច្ចព្រមព្រៀង

ប្រសិនបើភាគីណាមួយពិនិត្យឃើញថា ភាគីម្ខាងទៀតពុំបានបំពេញភារកិច្ចណាមួយរបស់ខ្លួនដូចមានចែង
ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ភាគីនោះអាចចាត់វិធានការសមស្រប ។ ប៉ុន្តែ លើកលែងតែក្នុងករណីបន្ទាន់និង
ពិសេស មុនពេលចាត់វិធានការបែបនេះ ភាគីនោះត្រូវផ្តល់របាយការណ៍ដល់គ្នាដាច់ខាតដោយរក្សាភាពស្ងៀមស្ងាម
ដើម្បី អោយគណៈកម្មការនេះស្វែងរកដំណោះស្រាយសមស្របដែលភាគីទាំងពីរអាចទទួលយកបាន ។

ក្នុងការជ្រើសរើសវិធានការទាំងនោះ អាទិភាពត្រូវផ្តោតលើវិធានការទាំងឡាយណាដែលមានផលប៉ះពាល់តិច
បំផុតដល់ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ តាមសំណើរបស់ភាគីម្ខាង វិធានការទាំងនេះត្រូវធ្វើជាបន្ទាន់
នៅគណៈកម្មការចម្រុះ សំរាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានក្នុងការពិគ្រោះយោបល់របស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២០
រចនាសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១ និងទី ២ ដែលភ្ជាប់នឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះគឺជាផ្នែកទាំងស្រុងនៃកិច្ចព្រមព្រៀង ។

មាត្រា ២១
ការចូលជាធរមាន និង ការបន្ត

១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទីមួយនៃខែ បន្ទាប់ពីពេលដែលភាគីទាំងពីរបានជូនព័ត៌មានអោយគ្នាទៅវិញទៅមក ស្តីពីការបំពេញចប់សក្ខីក្របនូវបែបបទចាំបាច់របស់ខ្លួន ។

២. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានប្រសិទ្ធភាពសំរាប់រយៈពេលប្រាំឆ្នាំ ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះអាចបន្តជាស្វ័យប្រវត្ត មួយឆ្នាំម្តងៗ លើកលែងតែមានភាគីណាមួយប្រកាសមិនយល់ព្រមបន្តក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែ មុនការផុតកំណត់កាលបរិច្ឆេទ ។

មាត្រា ២២
ឯកសាររួមបញ្ចូល

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវបានធ្វើរៀបចំជា ២ ច្បាប់ ជាភាសាអង់គ្លេស និង ភាសាខ្មែរ មានស្ថេរភាព ដូចគ្នា ហៅកាត់ ក្រិច អ៊ីតាលី ហុលឡង់ ជប៉ុន អ៊ីណ្ឌូ អ៊ីណ្ឌូនេស៊ី និងភាសាខ្មែរ ។ អត្ថបទនីមួយៗមានតម្លៃស្មើគ្នា តាមផ្លូវច្បាប់ ។